

כניסה:	יציאה:	ר"ת:
16:17	17:08	17:39

עיוני הפרשה

שיעורו השבועי של מורנו המשגיח שליט"א

עיונים

ופרש"י לפי שהובדלו לעבודת מזבח ואינן פנויות לחורש ולדורע, וזהו טעם לענין נחלה לזריעה וכיוצא ב, אבל לתת להם נחלה שכל כולה אינה אלא לבנין בית הבחירה, בזה אדרבה כיון שה' הוא נחלתו שפיר דמי, ומעתה באם לוי הוא נחסר וליכא מניעה להבנות בית הבחירה בחלקו, א"כ היה מקבל לנחלה את מקום המקדש" עכ"ל הזהב. ודע, שכל דברי הגמרא ביומא שבנימין זכה, כי לא השתחווה, לא עולים בקנה אחד עם מש"כ תוס' השלם עה"ת (לג.ו. אות ב') וז"ל "שבני השפחות לא רצו להשתחוות לעשו לפי שאמרו, אמותינו שהן שפחות ראוין להן להשתחוות ולא אנחנו" עכ"ל. ואם גם בני השפחות לא השתחוו, ומדוע לא זכו לבהמ"ק. כמו כן כבר אין הכרח שדינה היא שהיתה חסרה. ובאמת בספרי איתא, שזכה בנימין לבית המקדש כי הוא היחיד שנולד בארץ.

ז. הגר"א בספר 'המאור הגדול' וכן ב'פרדס יוסף' בשם 'נחמד למראה' מיישבים ע"פ תוס' בקידושין (ב: ד"ה ליתני) דכל התורה בלשון זכר נאמרה אף כשיש נקבות עמהם, אבל כשיש נקבות שנים והם עיקר נכתב בלשון נקבה. מעתה בפסוק "ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין" (ל"ג, ו) אף שהיו זכרים ארבע ונקבות שתיים נכתב בלשון נקיבה, כי האימהות עיקר והילדים טפלים להן. א"כ קשה מדוע בפסוק (ז) נקט לשון זכר "ותגשן גם לאה וילדיה וישתחוין" הוי ליה למימר ותשתחוין, שהרי האימהות עיקר. על כרחך שהיו בנקבות רק אחת (לאה ללא בתה דינה) וכשיש בעיקר אחד ובטפל רבים, נוקט לשון הרבים שהם הזכרים. אך קשה בפסוק "ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוין" [שם] שלא היו רק זכר אחד ונקבה אחת ורחל עקרת הבית, א"כ הוי ליה למימר 'ותשתחוין'. וי"ל עפ"י מדרש (ב"ר ע"ח, י) ורש"י שקדם יוסף לפני אימו לכסותה מעשיו והוא העיקר לכן כתיב וישתחוו בלשון זכר. ודפח"ח. [ע"ע] תוס' השלם (שם אות ג) מה שתיירין.]

ח. יש ליישב ע"פ מש"כ ב'העמק דבר' וז"ל "לכאורה מהראוי היה להעביר את החפצים תחלה משום שמא יפגע עשו בילדים בשעה שימצאום סמוך לנחל ויעקב יהי מעבר השני עם החפצים. אלא כמ"ש שמעולם לא ירא על הילדים, דגמירי דלא כלי שבטא. מש"ה העביר תחלה הילדים ואימותם עמהם, שע"י הילדים יהיו ניצולים גם המה כפי התפלה, אבל רק אחד עשר ילדיו לקח. ולא את דינה שלא היתה מובטחת" עכת"ד. נמצא שאין צורך להסתיר את אחד השבטים שהיה מובטח עליהם, רק על דינה חשש ואותה הסתיר.

ט. בספר 'ושלל לא יחסר' הביא משו"ת 'רבי עזריאל' עה"ת ליישב ע"פ דיוק הלשון בפסוק 'ואת אחד עשר ילדיו ולא נאמר 'בניו' על כרחך שבא לכלול גם את התאומות שהיו להם, כדברי המשנה (פ"ב, ז) "הריני נזיר כשיהיה לי בן ונולדה בת, אינו נזיר. אבל אם אמר 'כשיהיה לי יולד' כולל בת. והה"כ כאן 'ילדיו' כולל הבנות כולם. נמצא שהפסוק מזכיר גם הבנות [התאומות] עם אחיהם, ואילו את דינה לא הזכיר.

י. עוד הביא בשם ה'ימין משה' (עמ' ע"א) ליישב ע"פ מש"כ רש"י (לג, ז) שיוסף הלך לפני רחל אמו להסתירה, שלא יתן עשוי עיניו בה. ואם דינה היתה שם, כבר יתן עשוי עיניו בדינה קודם ולמה חשש יוסף. עכת"ד. ולא הבנתי דבריו, שהחזיק את עשוי כמסתפק במועט' והתורה העידה עליו 'ויקח אשה... על נשיו והרשעים כים נגרש (ישעיה נ"ב, וברד"ק שם). וכה"א ברשעים (שם נ"יא) לא ידעו שבעה'. ועוד אמרו 'משיבועו רעב'. ועוד ש'רחל היתה יפת תואר ויפת מראה'.

יא. בספר 'נמכר יוסף' [ר"י בן נאים מפאס] תירץ עפ"מש"כ רש"י בפסוק 'ואחר לדה בת ותקרא שמה דינה' (לכ"א, ד) "דינה" - פירושו רבותינו שדנה לאה דין בעצמה, אם זה זכר לא תהא רחל אחותי כאחת השפחות והתפללה עליה ונהפך לנקבה (ברכות ס') עכ"ל. וכאן הפסוק מדגיש 'ואת אחד עשר ילדיו - היינו, ילדיו זכרים מהעביר ועד הלידה, לאפוקי דינה, שהייתה זכר בתחילה ולבסוף נקבה.

יב. המהר"ל ב'גור אריה' מתרץ וז"ל "קושיא מעיקרא ליתא, ד'ילדים' לשון זכר, 'ילדות' לשון נקיבה עכ"ל. וכיון שכתוב 'ילדיו הזכרים' ע"כ שדינה חסרה. [ומש"כ לעיל מהמשנה בניזיר יש לחלק בין 'ילד' ל'ילוד']

יג. עוד מתרץ שם וז"ל "ועוד דמתחלה כתב 'נשיו' ואחר כך 'ילדיו', ואם כן חשיב החשוב חשוב קודם, ואם היתה דינה שם היא אחרונה במנין, ולא ידעינן שחסר אחד רק מדלא מנה עוד אחד להיות הכל שנים עשר, והוא מנין האחרון, והוא שייך לדינה שהיא אחרונה, כי האחרון חסר במנין" עכ"ל.

יד. ע"פ מה שדייק ה'עמק דבר' הלך (לג,ב) "ואת לאה וילדיה. ולא כתיב 'את' ילדיה כמו בכולן. משום שהיה חסר דינה כדאיתא במדרש" עכ"ל. ויתכן שזה המקור לדברי המדרש מדלא כתיב 'ואת' אצל ילדיה של לאה, ע"כ שחסרה דינה כי 'ילדיה' כולל כל הזכרים. כפתור ופרח.

טו. רבינו אפרים כ' וז"ל 'לאה וילדיה' - גימטריא 'דינה החביאו' כדאיתא במדרש. להצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המייל ל: m0533157838@gmail.com

עיונים

ויקה את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו (בראשית לב, כג)

פרש"י "ודינה היכן היתה? נתנה בתיבה ונעל בפניה, שלא יתן בה עשו עיניו. ולכן נענש יעקב שמנעה מאחיו, שמא תחזירנו למוטב ונפלה ביד שכם" עכ"ל (ב"ר ע"ט). וצ"ב מנין שדינה היא זו שחסרה, אולי אחד הבנים? ויש ליישב בכמה אופנים:

א. ה'שפתי חכמים' (שם) מתרץ וז"ל "מדכתיב (להלן מג, כט) אלהים יחנך בני, פירוש יוסף אמר כן לבנימין, ופירש"י שם דבשאר י"א שבטים שמענו לשון חנינה דכתיב (להלן לג, ה) אשר חנן אלהים וגו', ובנימין עדיין לא היה נולד, לכך ברכו יוסף בחנינה, א"כ שמע מינה בהדיא דכל י"א שבטים היו שם והתברכו בחנינה, ורק דינה חסרה" עכת"ד.

הט"ז [דרכי דוד] מקשה על תרוץ זה וז"ל "ואין זה מספיק דאפילו אם היה משבטים נסתר בעת ההיא, מ"מ היה עמם ושייך שפיר בכלל החנינה אשר אמר יעקב, כי יעקב ודאי לכולם נתכוון אע"פ שהיה נסתר מעשו. ותו דלא היה לרש"י לומר בלשון פשוט ודינה היכן היתה, אלא היה לו לומר ודינה לא היתה שם". גם המהר"ל ב'גור אריה' (פס"ב) דוחה תירוץ זה וז"ל "תירוץ זה אינו כלום" ע"ש.

ב. הט"ז מתרץ וז"ל "רש"י מדקדק לשון הכתוב 'ואחד עשר ילדיו' דמשמע שמספר של אחד עשר הוא פשוט וברור, כמו שתי נשיו ושתי שפחותיו. וא"כ אם היה אחד מהשבטים נחסר שם, הרי אין מספר אחד עשר צודק, דמשמע 'הידיעות' לעיל וכאן לא היו כולם באמת, אלא ודאי דעל הזכרים קאמר שהם אחד עשר ובתו לא היתה בכלל". כעין זה כתב ה'משכיל לדוד' (שם) וע"ע ב'לבוש האורה' כעין זה.

ג. עוד מתרצים, כיון שמצינו שיעקב נענש בדינה במעשה שכם [הסמוך] ולא מצינו סיבה וטעם לדבר על כך, אלא אם כן נפרש שהסתיר אותה מעיני עשיו אחיו, זה ההכרח שדינה היא זו שהייתה חסרה (שפתי חכמים אות ח). כעין זה כתב המהרש"ל בספרו 'יריעות שלמה' שרק על דינה יש לנו תירוץ למה חסרה, וזה גופא מכריח שהיא חסרה וכ"כ ב'לבוש האורה' על הרא"ם.

ד. הרד"ק חולק על רש"י [והמדרש] וכותב שאכן גם דינה היתה. ולא הזכירה להדיא בפסוק כי היא בכלל נשיו וז"ל "ואת אחד עשר ילדיו, ודינה בכלל נשיו, כי עם לאה היתה כי הבת לא תפרד מן האם" עכ"ל. כעין זה כתב ה'תפארת יהונתן' (שם) וז"ל "אפשר דמה שנאמר אח"כ ויעבר את אשר לו ויותר יעקב לבדו, היינו כי מתחלה העביר הכל חוץ מיוסף, כדי שיהיה שטנו של עשו אצלו להגין, ולבסוף העביר עמו גם את יוסף... א"כ מתחלה כשהעביר היה י"א עם דינה. ועוד יש לומר לפי מש"כ במדרש כי תאומות נולדו עם כל השבטים ודינה בכלל כי זכר ונקיבה פרצוף שלם, ובכלל כל ילד תאומה שלו, כי היא כלולה בו וזאת עצם מעצמיו. וכבר כתב הראב"ע כי דינה היתה תאומה עם זבולון ונכללת עמו" עכת"ד.

ה. החיד"א ב'חומת אנך' כתב וז"ל "והדבר מיושב באומרנו, דינה יתיב, שהתיבה קולטתה" עכת"ד. כוונתו, שהיא היתה הקטנה ביותר ורק אותה אפשר להסתיר בתיבה.

ו. הגר"א ב'קול אליהו' כתב וז"ל "ויש לומר דאיתא בחז"ל (יומא יב. ב"ד צ"ט, א). תרגום שני אסתר ג, הטעם שנבנה בית המקדש בחלקו של בנימין, שהוא לא השתחווה לעשו וגו', עדיין לא היה נולד באותו הזמן, א"כ לפי זה אם איתא דהיה נחסר אחד מן השבטים, הרי הוא ג"כ לא השתחווה לעשו, א"כ קשה למה לא נבנה הבית המקדש בחלקו של אותו השבט שנחסר אז, ומדוע נבנה דווקא בחלקו של בנימין, אלא ע"כ צריך לומר דכל השבטים היו שם עם יעקב וכולם השתחוו לעשו וזלת בנימין שלא היה נולד עדיין, ורק דינה נחסרה, ודינה בלא"ה לא נטלה חלק בארץ ושפיר מקשה ודינה היכן היתה" עכ"ל.

והקשה הגאון הגדול רבי דב לנדו שליט"א דילמא לוי הוא שהיה חסר, ולא נבנה בהמ"ק בחלקו כי אין ללוי חלק ונחלה בארץ? ויש לתרץ א. גם ללוי יש 'ערי הלויים' ומדוע לא נבנה שם בהמ"ק. ויש לדחות, הגם שניתנו ללוי 'ערים לשבת' מ"מ א"ז חשיב 'נחלת שבט' אלא רק דין הממון שבערים הוא של הלויים, אבל לענין נחלה הם בנחלת השבטים. והדק"ל. ב. הגר"א גינחובסקי תירץ, שגם לשבט לוי יש נחלה ב'חורמי כהנים' וכגון שהחרים אחד עיר לכהנים או מקדשי שדה אחוזה, ודינה הוא שאם פדה אחד את ההקדש הרי הוא לכהנים ביובל. ומדוע לא נבנה שם בית המקדש, על כרחך שלוי גם השתחוה ולכן לא זכה לכך. ג. ה'משאת המלך' תירץ, מה שלא קבלו הלויים נחלה, הוא כמ"ש בדברים (י"ט) על כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם אחיו ה' הוא נחלתו, להצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המייל ל: m0533157838@gmail.com

עם לבן גרתי (בראשית לב,ה)

כתב רש"י "גרתי - לא נעשיתי שר וחשוב אלא גר אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אביך שבירכני הוה גביר לאחייך, שהרי לא נתקיימה ב" עכ"ל. בספר 'נר ישראל' כתב דבר פלא בלשונו הזהב של רש"י. שהרי עיקר כעסו של עשיו היה, שיעקב לקח ממנו ברכת 'הוה גביר' כמו שמשמע מרש"י. ועל זה שולח יעקב 'כה תאמרון לאדני לעשיו עם לבן גרתי' - גר בלבד, שהברכה שבירכני אבי הוה 'גביר' לא התקיימה במלואה, רק אותיות 'ג' ו'ר' אבל אותיות 'ב' ו'י' לא התקיימו וזה שכתב רש"י 'לא נתקיימו ב' ולכן אינך כדאי לשנוא אותי על כך ודפח"ח. ויש להוסיף שזה שהקפיד יעקב 'כה תאמרון לאדני' ואיתא במפרשים שלשון 'כה' הכוונה ב'לשון הקודש'. והיינו שיעקב הקפיד שידברו עמו בלשון הקודש, כי רק בלשון זו מובן הרמז שרמז לו, והבן.

ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל (בראשית לב,לב)

ע"ן במפרשים שביארו מדוע מדגישה התורה כאן 'ויזרח לו השמש' וכי לא בכל יום זורחת החמה? בספר 'דברי יאיר' מסביר ע"פ דברי הגמרא בסוכה (ט). "תנו רבנן בשביל ארבעה דברים חמה לוקה... ועל שני אחין שנשפך דמן כאחד". אמור מעתה! אם המלאך היה גובר על יעקב והורגו, אף עשו היה מת באותו יום, כמו שהתנבאה רבקה באומרה "למה אשכל גם שניכם יום אחד" (בראשית כז,מה) וכיון שביום אחד נשפך דמם של שני אחין היתה החמה לוקה. אך מכיון שיעקב גבר על המלאך ולא נהרג, 'ויזרח לו השמש'. כפתור ופרח. בזה יבואר הפסוק בתחילת הפרשה 'וירא יעקב מאד וייצר לו וברש"י "ירא שמא ייהרג ומיצר שמא ייהרג". והקשו, בשלמא שמא ייהרג הוא, שפיר מפחד, אבל שמא ייהרג את עשיו, מה יש לפחד ולהיות מיצר הלא הלא הבא להורגך השכם להורגו'. אלא שידע יעקב מנבואת אימו, שביום שימות עשיו, ימות גם הוא. לכן 'וייצר לו' שיהרוג את עשיו אחיו ממילא 'וירא' שיהרג הוא בעצמו כנבואת "למה אשכל גם שניכם ביום אחד".

מקבץ תשובות מהקוראים שליט"א

א. מדוע כאן (לא,יז) הקדים יעקב זכרים לנקבות ולהלן (לב,ג) נקבות לזכרים. וכן במשה הקדים נקבות לזכרים (ד,כ).

א. הבה"ח משה אוחיון נ"ו תירץ שיעקב שמר בעיקר על הילדים שהם התכלית - י"ב שבטים ורק לצורך זה נשא נשים, ולכן כאשר ברח מלבן הרחיק את הבנים קודם והנשים אח"כ כעין מחיצה. ואילו כשבא לקראת עשיו הקדים את הנשים כעין מחיצה ורק אחר כך את הבנים. ובפרט שהם בנותיו. ובמשה י"ל שהיו קטנים ועוד קודם הברית כדמוכח בפסוקים לכן היו צריכים לחיק אימם. כעין זה ב'גור אריה' והגרי"א שליט"א הראה לדברי החזקוני שכתב כן.

ב. רבים דייקו לשון הפסוקים כאן נאמר 'וישא יעקב' ושם נאמר 'ויקח יעקב' וכן 'ויקח משה'. ומש"כ רש"י לדייק סדר קדימה, זה רק כשכתוב 'וישא' דמשמע שבא הפסוק להדגיש סדר המשא והדאגה [נושא בעול], משא"כ כשכתוב 'ויקח' אין המכוון שדאג לאלו טפי מאלו, והבן. אלא שיש להעיר דא"כ מה הראיה שעשיו שטוף זימה, הלא גם שם כתיב 'ויקח עשיו'.

ג. הגרע"ט שליט"א תירץ, בוודאי חיוב על הבעל לכבד אשתו וכמ"ש 'מכבדה יותר מגופו' והיא הקודמת לבנים וכך מתחייב בכתובתה תחילה 'ואנא אוקיר' והוא והם חייבים בכבודה. לכן כשצריך להעבירם את הנחל היא קודמת, אבל אצל עשיו מיירי בלקיחה 'לחיות' עמם ובזה הקדים נשיו ע"כ שהיה שטוף בזימה. ולגבי משה י"ל שבוודאי לא היה לחיות עמה, שהרי השתתף בצערם של ישראל כלשון רש"י 'להיות מיצר ודואג עליהם' כעין דינא ד'אסור לשמש בשני רעבון' ובכה"ג שאין הלקיחה לחיות עמה בוודאי האשה קודמת לבנים.

ד. הגרי"ר שליט"א הראה לתרוץ התרומת הדשן [פירוש מהר"י איסרלן] וז"ל "יש לומר דהכא ראוי להקדים נקבות, משום דאיתא במסורת מהר"ם שנבקע לו הנחל ודרש מויעבירם את הנחל ועוד חד ויעבירם בקעים בקעים וזהו רמז לדבר שנבקע הנחל והיו הילדים יראים לעבור, שהרי כשנבקע הים היו יראים ישראל לעבור עד שקפץ נחשון בן עמינדב בתוך הים ואחריו שבט בנימין כמו שדרשו רבותינו (מכילתא בשלח פרשה ה), וכאן נמי שהיו הנקבות זקנות וגדולות לא פחדו ועברו תחילה" עכ"ל. ועדיין קשה ממשה. וצ"ל שקטנים היו.

ה. הגרש"א שליט"א תירץ שלהלן כשהעבירם את הנחל הוכרח לקחת קודם הנשים כדי שיהיו בצד השני ויקבלו את הילדים ואם היה מקדים להעביר את הילדים, היו נשארים שם לבדם וסכנה יש בדבר ופשוט. ודפח"ח.

ויצב יעקב מצבה על קבורתה (בראשית לה,כ)

צ"ב מדוע לא מצינו שהספיד יעקב את רחל כמו שמצינו אצל אברהם "ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה". כמו כן לא מצינו שהספיד יצחק את רבקה. וזאת יש ליישב קצת ע"פ מש"כ רש"י (לה,ה) "לפיכך העלימו את יום מותה, שלא יקללו הבריות כרס שיצא ממנו עשו, אף הכתוב לא פרסמה". אבל למה לא ספד יעקב לרחל עיקרו של בית?

ויאמר לו אלקים... פרה ורבה (בראשית לה,יא)

איתא ביבמות (סה): "האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה... רב יוסף אמר מהכא "אני א-ל-ש-די פרה ורבה" ולא קאמר 'פרו ורבו'. ובתוס' שם הקשו מאדם הראשון שנאמר לו 'פרו ורבו' ותירצו 'לברכה בעלמא'. ויש להקשות, הלא לנח נאמר 'ואתם פרו ורבו' (בראשית ט,ט) בלשון רבים בתורת ציווי כדמשמע להדיא בגמרא בסנהדרין (נ"ט:). וכן מוכרח, שהרי ברכו כבר שנאמר (ט,א) "ויברך את נח...פרו ורבו".

[אשמח לתשובות שיתפרסמו א"ה במדור לברורי, בטל' 0533157838 או במייל m0533157838@gmail.com].

התורה בפרשתנו מתארת 'עת צרה היא ליעקב' בשעה שהלך לקראת עשיו אחיו שבא לקראתו ו"ארבע מאות איש עמו" לכלותו ולכלות זרעו, להוציא זממו אשר עמו שנים רבות כמ"ש 'יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי'. עלינו לדעת מה עשה יעקב בעת הזו ואיך ניצל? וממנו נלמד 'מעשה אבות סימן לבנים'.

מבואר בספר 'צרוור המור' [לרבי אברהם סבע זצ"ל מגולי ספרד] וז"ל "יענך ה' ביום צרה (תהלים כ,א-י), אשר לפי דעתני, זה המזמור נתקן על יעקב כשהיה בצרה זו ועל בניו שהיו בצרת הגלות. וזהו ישגבך שם אלהי יעקב, שהוא הנזכר בסוף המזמור של ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו. ואמר ישלח עזרך מקדש, כי הוא הגיע מחשבתו לבית קדשי הקדשים של מעלה. ומציון יסעדרך, כי מציון אלהים הופיע והמשיך עזרו. יזכור כל מנחותיך שנתת לעשו, דכתיב ותעבור המנחה, וכן מנחה לעשו אחיו. ועולתך ידשנה סלה, של עזים מאתים וכן פרות מ' יהא צבור כדשן על המזבח... כי השם יזכור כל המנחות והמסים שלקחו מישראל בגאווה ובוז, בענין שבזה ישרפם באש, וזהו ידשנה סלה. ואז יתן לך כלבבך וגו'. נרננה בישועתך, שתושיע ליעקב לפי שהוא סימן לישועת בניו. וזהו עתה ידעתי כי הושיע ה' משיחו, כמו שהושיע ליעקב. יענהו משמי קדשו, כמו שהושיע ליעקב בתפלתו שעלתה לשמי קדשו. אלה ברכב ואלה בוסים, כמו שכתוב וד' מאות איש עמו (לעיל פס' ז), רוכבי סוסים כולם. וכן רמז על אדום וישמעאלים, אלה ברכב עם אדום, ואלה בוסים עם ישמעאל, ואנחנו בשם ה' אלהינו נזכיר, דכתיב אלהי אבי אברהם (שם פס' י), המה כרעו רוכבי הרכב ונפלו רוכבי הסוסים, ואנחנו קמנו ונתעודד. ה' הושיעה המלך שהוא מלך המשיח, יעננו ביום קראינו בזכות יעקב שיש בו יב"ק, שהוא שם אלהי יעקב. וזהו ויעבור את מעבר יב"ק, בכח תפלתו" עכ"ל הזהב.

וכבר רואות יעננו ישועות ה' בשיבת בני גלבולם, לב מי לא יתרוץ לשמוע מפגש בני עם אבות אחר חמישים יום שהיו בריחוק מקום ובגיא צלמוות. אין לתאר את הצפייה ואת הכמיהה בכל רגע הנדמה כנצח עד לשוב הבנים והתינוקות שנשבו לחיק אבותיהם ומשפחתם, כמה פחד ואימה רטט וזיע, אחז בכל בר דעת ולב מרגיש בעיכוב השחרור והשיבה, אכן 'לב יהודי' לנו. רחמנים בני רחמנים!!!

אך מכאן משכיל ונבין וישמש לנו הדבר כמשל להעיר ליבנו ורוחנו לדברי התנא דבי אליהו (רבה. פרק לא) "מעיד אני עלי שמים וארץ שהקב"ה יושב ומצפה להן לישראל, יותר ממה שמצפה האב לבנו והאשה לבעלה שיעשו תשובה!!! כדי שיגאל אותם ויבנה להם בית המקדש שלא יחרב לעולם".

הקדוש ברוך הוא יושב ומצפה! יש שניתקו קשר 'חמישים יום' מאז הימים הנוראים בהם הרגשנו קירבה 'בהיותו קרוב'. ויש שהתרחקו 'חמישים שנה'- אותם 'תינוקות שנישבו' [כמו שפסק מן החזו"א]. לכולם "יושב הקב"ה ומצפה שיעשו תשובה ויחזרו". לב מי לא יחרד על כל עיכוב בשיבה ובתשובה, אכן 'לב יהודי' לנו - רחמנים בני רחמנים אנחנו! והזריז נשכר בזה ובבא.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לבוגר הישיבה הר' אביתר הזני ונו"ב שליט"א
לרגל הולדת בנם הבכור
יזכו אביו ואימו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו
בעתו ובזמנו וירוו ממנו נחת דקדושה